



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ СУД**  
**Прев 1445/2023**  
**31.08.2023.године**  
**Београд**

Врховни суд, у већу састављеном од судије Бранка Станића, председника већа, судије Татјане Миљуш и судије Мирјане Андријашевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца 3D PROJEKT DOO Кикинда, Димитрија Туцовића 47/А, кога заступа пуномоћник адвокат Никола Шијан из ..., против туженог ГРАД КИКИНДА, Кикинда (раније ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ ГРАДА КИКИНДА у ликвидацији), Трг Српских Добровољаца 11, коју заступа заступник Градски правобранилац Града Кикинда, ради дуга, вредност предмета спора 109.432.180,01 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж.бр. 4417/21 од 30.03.2023 године, у седници већа одржаној дана 31.08.2023. године, донео је

**РЕШЕЊЕ**

**УКИДА СЕ** пресуда Привредног апелационог суда Пж.бр. 4417/21 од 30.03.2023 године и пресуда Привредног суда у Новом Саду П 358/2018 од 09.02.2021. године и предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

**Образложење**

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П.бр. 358/2018 од 09.02.2021 године, у ставу првом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати укупан износ од 109.432.180,01 динара са законском затезном каматом обрачунатом почев од 25.10.2014. године до исплате. Ставом два изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 1.661.900,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж.бр. 4417/21 од 30.03.2023 године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Привредног суда у Новом Саду П.бр. 358/2018 од 09.02.2021 године и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде пресуде Привредног апелационог суда Пж.бр. 4417/21 од 30.03.2023 године, тужени преко заступника је благовремено изјавио ревизију из свих разлога који су законом предвиђени.

У одговору на ревизију тужилац је оспорио наводе из ревизије и предложио да се иста одбије као неоснована.

Врховни суд је испитао побијану другостепену пресуду у границама прописаним одредбом члана 408 Закона о парничном поступку (Сл. гласник РС бр. 72/11...са изменама) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2 Закона о парничном поступку на које ревизијски

суд пази по службеној дужности. Ревидент не наводи које су то друге битне повреде учињене а које могу бити разлог за ревизију.

Према утврђеном чињеничном стању, расписан је тендер за поверу послова на изградњи путних коридора од моста на реци Тиси код Аде до Новог Бечеја, до Чоке преко Падеја и Кикинде, преко Иђоша, за који је пројекат Фонд за капитална улагања АП Војводина био финансијер, а правни претходник туженог носилац пројекта. Посао је добила Компанија Војпут, као извођач радова, са којом је закључен Уговор о извођењу радова. Компанија Војпут закључила је Уговор за извођење радова са Промист ДОО из Новог Сада као подизвођачем, а Промист је потом закључио Уговор за извођење радова са овде тужиоцем, где се Промист појављује као извођач, а тужилац као подизвођач радова. Из доказа у списима предмета утврђено је да је тужилац фактички једини извођач радова на терену, те да је исти у складу са обавезама из закљученог уговора са извођачем и у складу са пројектном документацијом, приступио градњи, односно извођењу радова, те да се током радова појављује проблем у смислу непредвиђених, накнадних и неопходних радова, који су били хитне природе. Када је почео извођење уговорених радова, односно 05.07.2010. године, тужилац је почео и са вођењем градилишне и грађевинске документације, који је водио и уговарач са којим је тужилац имао закључен уговор односно Промист ДОО, као и Компанија Војпут са којом је Промист ДОО имао закључен уговор. Правни претходник туженог поставио је надзорног органа, инжењера АА који је надзирао ток градње и фактички издавао налоге извођачу радова, односно овде тужиоцу. Надзорни орган обавештавао је писменим путем правног претходника туженог, као инвеститора предметне градње, о току послова, као и о појави проблема на градилишту услед учесталих обимних падавина, лошег квалитета земљишта те деонице, високог нивоа подземних вода, што је све изискивало повећање количине изведених радова, који се сматрају као радови објективне природе. Све то је записано у грађевинском дневнику тужиоца, а констатовано је и у грађевинском дневнику Компанија Војпут. О свему овоме правни претходник туженог је обавештавао Фонд за капитално улагање Аутономне покрајине Војводине, који је ову проблематику разматрао на састанку одржаном 25.09.2012. године, када је сачињен записник у којем је констатовано да савет за инвестиционе послове у области саобраћаја и телекомуникација прихвата образложење надзорног органа за радове, који су наведени у образложењу надзора за вишкове радова, а који су настали услед неповољних временских услова, те се констатује да савет прихвата образложење надзора за појаву вишкова, који су заведени код инвеститора 04.10.2010. године. Фонд за капитално улагање је на записнику сачињеном дана 03.10.2012. године, констатовао појаву вишкова и непредвиђених радова, као и то да савет подржава финансирање тих радова и о свему наведеном вођена је писмена преписка како између правног претходника туженог и његовог надзорног органа односно АА, тако касније између правног претходника туженог и фонда.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су позивајући се на одредбе члана 630, 631 и 634. Закона о облигационим односима, закључили да је у конкретном случају дошло до вишка радова који су били непредвиђени и хитни, да је вредност вишка радова укупно 109.432.180,01 динара, који износ тужилац и потражује постављеним тужбеним захтевом. Даље су закључили да је у конкретном случају тужилац имао сагласност за извођење вишка радова како од стране лица са којим је уговорио извођење радова по уговору, односно Промист ДОО, тако и од стране инвеститора, наручиоца посла, односно правног претходника туженог, будући да је у вези како уговорених, тако и вишка радова, вођена грађевинска књига која је уредно потписивана од стране надзорног органа и одговорног извођача, те да су

вишкови радова били нужни, а извођење истих било неопходно ради спречавања настанка штете и ради извођења уговорених радова. Следом наведеног, нижестепени судови закључују, да је основан тужбени захтев тужиоца којим тражи исплату накнаде на име вредности вишка радова од овде туженог, те да тужилац као подизвођач има право да радове које је извео и који су од стране инвеститора признати извођачу, директно наплати од инвеститора.

Нижестепени судови су ценили и наводе туженог да тужени није био у непосредном уговорном односу са тужиоцем и да нема обавезе према њему, али су закључили да нису основани и да не утичу на исход спора у овој правној ствари. То са разлога да је уговор у конкретном случају проистекао из уговора о грађењу између Војпут и правног претходника туженог и то након спроведеног поступка јавне набавке, а на уговор о јавним набавкама након њиховог закључења, у неком од поступака прописаних Законом о јавним набавкама у погледу извршења уговора примењују се општа правила облигационог права, те да непоштовање процедуре јавних набавки није од утицаја на право тужиоца да од туженог захтева цену за изведене радове. Стога је усвојен тужбени захтев тужиоца у целини.

Према оцени Врховног суда, за сада се не може прихватити овакав закључак нижестепених судова, те се основано у ревизији туженог истиче да је побијана одлука донета погрешном применом материјалног права а чињенично стање није у потпуности утврђено.

Над правним претходником туженог - Дирекцијом за изградњу града, дана 29.05.2015 године, донета је Одлука о покретању поступка ликвидације, која је објављена у Регистру АПР те су позвани повериоци да своја потраживања пријаве у року од 90 дана од дана објављивања огласа, са упозорењем да ће им потраживања бити преклудирана ако их не пријаве у наведеним роковима.

Тужени је у току поступка истицао да тужилац није пријавио предметно потраживање у поступку ликвидације те је самим тим преклудиран у погледу остваривања свог права. Нижестепени судови сматрају да ови наводи нису од утицаја на одлуку са образложењем да је одредбом члана 527. Закона о привредним друштвима прописано, да покретање поступка ликвидације не спречава одређивање и спровођење извршења против друштва у ликвидацији нити вођење других поступака који се воде против или у корист друштва у ликвидацији. Следом наведеног, по ставу нижестепених судова, пријава или непријава потраживања у спроведеном поступку ликвидације ирелевантна је у конкретном случају и не може бити од значаја за покретање или вођење овог поступка.

Овакав закључак нижестепених судова, према оцени ревизијског суда, неправилан је и заснован на одредби Закона о привредним друштвима, која се уопште не може применити на конкретан случај. Тужбено потраживање према стању у списима је доспело пре почетка ликвидације а тужба за наплату потраживања није поднета пре почетка ликвидације у ком случају не би био у обавези да пријави потраживање јер би се сходно одредби члана 534 Закона о привредним друштвима сматрало пријављеним. Тужба је поднета након доношења Одлуке о покретању поступка ликвидације над правним претходником туженог.

Према одредби члана 533 Закона о привредним друштвима (Сл. гласник РС бр. 36/11..са изменама) прописано је да се оглас о покретању поступка ликвидације објављује у трајању од 90 дана, на интернет страници регистра привредних субјеката и да садржи пре свега позив повериоцима да пријаве потраживања и упозорење да ће потраживања бити преклудирана, ако их повериоци не пријаве у року од 30 дана од дана истека периода трајања огласа.

Међутим, из списка предмета произлази да је тужилац подизвођач радова, по Уговору закљученом са друштвом Промист, дакле није ни био у уговорном односу са правним претходником туженог- Дирекцијом за изградњу, па следом одредбе члана 533 Закона о привредним друштвима, тужилац није ни требао да поднесе пријаву потраживања. Тужилац, према стању у списима није ни познати поверилац претходника туженог (Дирекције) да би од стране ликвидационог управника био обавештен о покретању поступка ликвидације.

У овој ситуацији тужилац као извођач радова по уговору са Промист д.о.о по основу ког уговора и потиче предметно потраживање, могао се обратити правном претходнику туженог – Дирекцији за изградњу града Кикинда, сагласно члану 612 Закона о облигационим односима, и захтевати од њега а сада од туженог као следбеника, да наплати потраживање на име изведених радова, на терет своте коју у том часу дугује посленику, ако су та потраживања призната.

Полазећи од одредби члана 533 Закона о привредним друштвима и члана 612 Закона о облигационим односима, које треба применити за разрешење спорног односа, и стања у списима, није утврђено да ли је посленик а то је у овом спору извођач радова по Уговору закљученом са правним претходником туженог, пријавио потраживање у року који је наведен у Огласу о покретању поступка ликвидације над претходником туженог и да ли је то потраживање признато и да ли је у оквиру тог потраживања садржано и потраживање тужиоца као подизвођача, па ако јесте, тек из те своте ће тужилац, путем директног захтева моћи да се наплати од туженог као инвеститора, са којим није био у уговорном односу.

С обзиром да због погрешне примене материјалног права, чињенично стање није у попуности утврђено, тачније није утврђено да ли је потраживање извођача радова који је био у уговорном односу са претходником туженог, пријављено и признато у поступку ликвидације који се водио над правним претходником туженог, Врховни суд у насталој ситуацији мора применом процесних овлашћења из члана 416 Закона о парничном поступку, укинути првостепену и другостепену пресуду и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће поступити по примедбама које су наведене у овом решењу, утврдити чињенично стање релевантно за одлуку и донети нову одлуку о тужбеном захтеву.

**Председник већа-судија  
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић